

Budinšek

VRTEC.

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 8.

V Ljubljani, 1. avgusta 1893.

Leto XXIII.

S pričevala.

Prinesli šolarji ste spričevala;
Poglejmo, kaj je, graja ali hvala!
Poprej sejali, danes želi ste,
Klasov pa, upam, vsi veseli ste.

Pokaži Mánica! — Prav dobro vse je,
Najboljša si — lahkó se srece smeje.
Pšeničnih snopov si nabrala ti,
Ná — pogače bele, gre pohvala ti!

Matijče sèmkaj! — Dobре imaš réde,
Še napreduj in pomnožuj si véde!
Rženega urežem hleba ti,
Prav tečen je, — pomoči treba ti.

Suzanka, nù, kakó? — Samo zadostno?
Ej spričevalo tvoje je kaj postno.
Ovsenega ti vredna kruha si,
Prevèč ti v šoli bila gluha si.

A kje je Primož? — Skriva ou nekjé se,
Dobil je nezadostno, pa se trese.
Snopovje njemu vse s netjávo je,
Prišel iz šole s prazno glávo je.

A vi bodite pridni ! — Kar kdo séje,
Pšenico, oves, rž — bo žel poznéje.
Kedór poléga in ne deka nič,
Trpi naj glad, ker ne pridela nič.

Fr. Krek.

Dvakrat izgubljeni sin.

(Povest; piše Basnigoj.)

(Dalje.)

III.

eset let je vže bival najdenček pri očetu Hijeronimu. Godilo se mu ni slabo. Služil je Hijeronimu pri sv. maši, potem ga je učil skrbni rednik pisati in brati ter ga izobraževal v najpotrébnejših stvaréh. Ni bil sicer mladi učenec bogsigavé kako učen. Ali za tedanje razmere je tudi to zadostovalo, da so ga imeli ljudje za velikega modrijana. Vedel je, kako se pravi tej in óni eveticci, katera ima zdravilno moč, katera je strupena. Poznal je vse gobe (glive), ki so rastle v okolici ter skrbno svaril druge dečke, da se varujejo teh strupenk. Prav tak je bil, kakor njegov krušni oče. In dobro ljudstvo je tako ugibalo, da pojde v samostan in se vrne kdaj zopet k njim past malo čredo mesto očeta Hijeronima. In ne moremo tajiti, da bi ne bile obhajale podobne misli tudi očeta Hijeronima samega. Toda sklenil je, da Bogdana ne bode silil nikamor. — Imenoval je namreč najdenčka Bogdana, češ Bog mi ga je naklonil, njegova previdnost me je privedla v gozd, da sem otel nedolžno življenje, naj bo torej Bogdan. Pa ni bil zadovoljen samó s tem. Nadél mu je tudi priimek — Hostnik. Takó je bila v Bogdanovem imenu in priimku izražena vsa zgodovina njegovega detinstva: Prišel je, da ni nihče vedel od kod — torej ga je dal Bog; najden je bil pa v hosti, in zato je bil — Hostnik.

Nekega dne je sedel oče Hijeronim v sobi ter molil na brevir. Klečal je pred velikim lesenim razpelom, ki je viselo na steni, pred njim pa je bila odprta debela knjiga, na katero je molil. Uprav je storil križ, zaprl knjigo, pokril obličeje z rokami ter menil nekoliko časa sloneti tako premišljajoč. Kar ga vzdrami samostanski sel. Prinesel je pismo s provincijalovim pečatom ter ponizno opozoril, da čaka pokorno odgovora.

„Bogdan!“ tako je poklical pater svojega rejence; „postrezi samostanskemu selu s kruhom in sirom. Skoči tudi po mrzle vode in sosed naj ti da čutarico vina! V tem napišem odgovor!“

Bogdan in sel sta šla v obédnico, če smemo tako imenovati borno čumnato Hijeronimovega župnišča, pater se je pa vrnil v sobo. Tam sede na leseni stol ob

mali priprosti mizi ter odpre pismo. Kdor bi bil opazoval resni obraz, katerega je večkrat preletaval oblak nevolje, pa zopet hitro izginjal, kakor megle preko gorskih slemen, kadar je podi vihar, trdil bi bil izvestno, da sveti mož bere neljube novice. In ne bi se bil povse motil. Predstojnik je klical zaslužnega moža in pridnega delavca v samostan, da tam v mestu nadaljuje svoj apostolski posel. Ko bi bil oče Hijeronim častihlepen mož, izvestno bi bilo tako poročilo veselo zanj. Ker je pa ljubil samoto ter menil, da je sam najslabejši služabnik božji, potrla ga je ta bodoča čast. Vže je hotel odgovoriti, da ne pride, ker ni sposoben in še več izgovorov je imel na jeziku. Ali v tem zagleda na steni svojo redovniško črno haljo, prevezano z belo vrvico. Na tej so pa bili trije vozli, znaki evangelijskih svetov. Te je zrl pater ter šepetal poluglasno: Radovoljno uboštvo, vedno devištvo z vedno pokorščino pod duhovnim poglavarjem; zadnje besede je ponovil še jedenkrat glasneje, vzel pero in zapisal, da se klanja slednjemu povelju svojega predstojnika.

Samostanski sel je odšel s pismom, pater Hijeronim je pa pričel pospravljati svoje stvari. Povedal je Bogdanu, da jima je zapustiti tiki kraj ter iti v mesto.

„Vidiš, ljubi moj,“ takó je nadaljeval pater, „sedaj se ti bo treba odločiti za stan. Vsak človek je odmenjen, da si služi na nekov način svoj kruh. Ta način je pa odvisen od Boga pa od človekove proste volje. Bog je dal človeku veselje do stanu, človek pa izbere potem popolnoma prostovoljno ta stan. Lahko ga pa tudi zavrže ter se poprime drugega. Če stori takó, zavrže zajedno tudi voljo božjo in redko je tak srečen v poznejšem življenji. Zato bodeš slišal pogosto milovati koga: Ta je zgrešil poklic, zató mu gre vse narobe. Torej glej, ko bodeš volil, da izvoliš takó, kakor ti je Bog dal veselje. Če imaš veselje ob učenji, tedaj budem vže skušal, da te spravim v šole.“

„V šolo pa nè,“ seže mu hitro Bogdan v besedo. Še pri vas ne morem presedeti dolgo tako miren, kako bi neki v šoli, ko je treba menda po več ur sedeti.“

„Saj sem rekel, kakor ti je drag. Bodeš po tem takem rokodelc. Tudi ta stan je častitljiv. Saj je bil sam Jezus tesar do 30 leta.“

In dogovorila ste se takó, da bode Bogdan Hostnik mizar. Oče Hijeronim je obljudil, da mu dobi poštenega mojstra v mestu.

Za teden dnij sta se poslavljala naša dva znance od tihe vasice. Bogdan je poljuboval svoje sovrstnike in jim obetal, da jih obišče, ko bode vže pravi rokodelc in ne več učenec. Oči je imel vse rôsne, in tudi njegovi prijatelji so jokali. Kako bridko je pač slovó ljubečih src!

Starčeki in možjé, upognene mamice in čvrste žene so se pa rinile okrog očeta Hijeronima. Vsakdo je hotel izpregovoriti še besedico ž njim, poprašati ga za svét in mu potožiti še to in óno. Poljubljali so mu roke, priporočali se mu v molitev in zagotavljali ga, da ga ljubijo kot svoje zdrave oči, s katerimi zró nebeško luč. V tem sta pa naložila dva mladeniča oskromen imetek na leseno dvokolesno telego in zapregla vola. Bogdan to videč opozori očeta, da bo treba odriniti. Ta dvigne roke, upre oči v nebó in blagoslovi ljudstvo v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Ljudstvo pa je glasno dostavilo: Amen — Bog usliši tvojo prošnjo. In zacvilila je nerodna telega, zaškripalo oje, pa so se ločili.

(Dalje sledi.)

Moji neprijatelji.

Tri vrste ljudij sem se bal jaz v svojih mladih letih. Dvomim, da uganete katerih. Nò, dimnikarja seveda; gledé tega se mi ni menda dalje opravičevati. Tisto začrnelo lice, tista úsnijata, sajasta obleka, tista oméla in strgulje — vse to ni bogisivedi kakó prikupljivo. Pa nikárte misliti, da je bil naš dimnikar nepriljuden, oduren človek. Prav nasprotno — rad je imel nas otrôke, le mi ga nismo imeli radi. Pred našim pragom nas je sedela časih cela tolpa. Zamišljeni smo bili v igro. Vrjemite mi, da nikdo niti z daleč ni mislil na dimnikarja. Pa ravno tedaj se je primuzal izza oglja. Kakor zadrhté golobje, ko plane méd-nje sokol, takó smo poskočili mi k višku ter zbežali, kamor je bilo komu bliže. Pa — saj vam je znano — nekateri otroci so tudi pri vstajanji in bežanji dosile neokretni. Take je naš dimnikar posebno ljubil. Posegel je po prvem najbližnjem, dvignil ga v naročaj, pogladil mu lice in v znak posebnega prijateljstva poljubil ga v čelo in na ustni. Oj, to so vam bili očiti sledovi, kjer koli se ga je dotaknil. Prav nič manj črn ni prišel tak počasnež iz moževih rok, kakor je bil dimnikar sam. Seveda je vsak jokal in upil, kot da bi mu bil hotel šaljivi mož izpihliniti še tisto malo življenja, kar ga ima tákovšno revše.

Tak, vidite, bil je naš dimnikar. Rad je imel otrôke, a mi ga nismo imeli radi. Kakó neki? Nikdó ni rad črn v obraz, niti dimnikar sam. — A zdaj tudi naš dimnikar ne straši več otrók. Vlani je umrl. Videl sem ga na mrtvaškem odru. A tedaj je bil tudi on takó — bel . . .

Pa koga, pravite, sem se še bal? — Cerkovnika? — Nè! — Gospoda učitelja? — Nè! — Gospoda župnika? — Nè! — Ne uganete! Mesarja sem še bal prav na izreden način. Tudi ta ni bil nam otrôkom neprijazen; prav ljub in prijazen mož je bil sam ob sebi, a jaz sem se ga bal morda bolj kot dimnikarja. Vže to imé mi je zvenelo toli odporno in potem še tisti — nôži, katere je mož najprvo izvlekel iz žepa, kadar je stopil v hišo. — Tudi k nam je prišel strije Groga vsako leto vsaj po jedenkrat — klát. Tisti dan je bil záme dosile mučen. Če mi je bilo le količkaj móči, odtegnil sem se dômu. Šel sem pastirju pomagat past ter še le na večer prišel domov, ko je strije Groga vže zdavnaj opravil svoj krvavi posel. — A to vse bi mi ne bilo strijca Groge takó odtujilo, da mi ni z drugim činom toli primrzél, da se še danes ne morem spómneti nje-govega imena brez nekake grenkôbe. V mladih dneh se utisne marsikaj človeku v dušo, česar ne morejo izbrisati niti pozna leta.

Imeli smo pri nas tiste dni takó ljubega telička, da vam ga ne morem opisati. Sredi čela je imel dolgo belo liso, nogé bele, čez hrbet pa takisto snežno belo liso. — Dà, dà, ves tak je bil, da si ne morete misliti lepše živalice. Oj kóliko veselja sem imel jaz s tistim teličkom! Jaz sem ga krmil in napajal, jaz mu nastiljal in ga yodil na pašo. A neko jutro ga je kar nakrát zmanjkalo iz hleva. Zamán sem povpraševal očeta in mater, zamán poižvedoval pri pastirji, kam so peljali mojega telička. Nikdo mi ni hotel povedati, kdo ga je vzel; le to so mi govorili, da ga ni in da ga — ne bode več. Niti moj jok jih ni omečil. — Teden dnij pozneje še-le mi je povedal Vrbetov Nejče, da je videl, kakó je v našem

hlevu zjutraj zgodaj strije Grogga zvezal mojemu teličku nogé, položil ga na voz, potem pa ga odpeljal s sebòj. Domà pa da mu je zamoril mlado življenje . . .

Nò, pa uganite dalje, koga sem se še bal. Tega pa izvestno ne uganete. Čakajte, pomagam vam ! Vo— —

— Vodé !

— Nè, nè ! Biti mora živa stvar ! Vo—

— Volóv !

— Tudi nè, tudi nè ! Biti mora živa, razumna stvar, človek, a človek go-tovega stanú. Vo—, vo—

— Voznik !

— Tudi nè ! Vidim, da ne uganete. Bal sem se vojakov. Seveda, kar vas je mestnih otrók, mari je vam, če v trdem mraku srečate na ulici vojaka. Vsak dan jih vidite in vsakdanji so vam kot drugi ljudje. A pri mèni — otroku odležnih planin — bilo je to vse drugače. Kaj ménite, pri nas pod Vítrancem ni kakor v mestu. Le po imenu sem poznal vojake, dokler sem bival domá. Rajnki ded — vi ga niste poznali, ej dober, dober mož je bil, Bog mu daj dobro — ta mi je pravil včasih od vojske in vojakov. Sam je bil v mladeniških letih vojak in izkusil je, kaj je vojska. „De-tè šment, tisti Napoljón, tisti, tisti . . . Bodeš vže bral o njem, ko dorasteš. Jaz sem mu pa gledal v obraz, prav kakor zdaj-le tebi. Ej, tisti! je imel vojakov, kakor listja in trave in ljudi je pomoril, da se Bogu usmili. Ves svet je mislil preobrniti, pa mu je Bog pokazal, da je še jeden višji, nego li on. Zapuščen od vsega svetá je umrl mogočnež notri tam nekje za morjem.“ Takó mi je često pripovedoval ded o „vélíkem vojaku“ Napoleonu. A ne le o njem mi je pravil, opisoval mi je tudi muke vojaškega življenja, opisoval vzlasti grozovitosti vojske : kakó tam puške pokajo, kakó tam bobni pojó, kakó se moré vojaki brez usmiljenja, prav kakor pôje pesen :

Tam se nič ne smili
Očka svoj'mu sinu,
Sin pa tud' očetu ne.

Dà, dà, mnogo mi je pripovedoval rajnki ded, kakó je bilo „njega dni.“ Jaz pa sem si naslikal ob njegovem pripovedovanji v mladi duši hude, divje obraze, predočil si ljudi brez srca, brez usmiljenja. To so mi bili — vojaki. V resnici do tedàj še nisem videl vojaka.

Tiste dni pa sem tudi jaz kar čez noč skoraj postal iz zagorskega pastirčka mesten otrok. Dali so me bili v mesto v šolo. In videl sem poslej vojakov prav toliko, kolikor jih vidite vi slednji dan. Izpoznal sem sicer, da niso tako strašni, kakor sem si jih domišljeval jaz doma, a vendar sem se bal tistih resnih obrazov bolj, nego strijca Groge, ki je klal doma ščetince in teličke. Na daleč sem se ògnil vselej vojaku, kadar sem ga srečal.

Toda čujte, kaj se mi je nekoč prigodilo.

Takòj prve mesece je bilo, odkar sem prišel v mesto v šolo. Mračnega, jenskega popóludne. Tjà konci mesta v tisto mogočno poslopje sem zanašal tudi jaz skoro dan na dan svoj abecednik in pločico. Mesta in njegovih skritih in zavitih ulic tedàj seveda še nisem tako poznal, kakor sedàj. A imel sem tovariša-

sostanovnika, s katerim sva hodila skupaj v šolo. A tiste dni je ostajal bolan domá. Moral sem toraj hoditi sam v šolo.

Popóludne tistega jesenskega dné je bilo. Mrak je vže legal k zemlji, ko smo se trumoma vsuli iz šole. Kakor navadno smo se hitro razkropili. Tudi jaz sem krenil po malo znanem mi pôti proti domu. Toda nakrat — vedi Bog kakó — zašel sem bil v ozko temno ulico. Izpoznał sem, da nisem na pravem pôti. A kam naj se obrnem? Vroče mi je prihajalo in solzé so mi jele lezti izpod trepalnic. Sredi tujega mesta in nikjer znanega obraza — to je hudó! Po vsej ulici ni bilo videti žive duše. A pač — iz dalje je prihajala dolga postava. Zaveselil sem se. Toda hipoma mi je strahú zadrhtela duša. Prihajajoča dolga postava bil je — vojak. Takó strašeče mu je žvenketala dolga sablja po trdem tlaku. Kaj mi je bilo početi? Bežati — kam? ko mi je bila neznana vsaka ulica. Pet strijeev Grogov bi bil videl ondaj raje, nego jednega vojaka. Ne vem več natanko, kako mi je bilo, a da mi ni bilo dobro, sklepam po tem, ker ste se mi tresli koleni, kakor šiba na vodi. Na glas sem zajokal. A vže je stala pred menoj ona strašna postava — živ vojak. Priljudno me je prijel za roko ter me uprašal, zakaj-li jokam. Ničesar mu nisem odgovoril, le rôsna očesa sem proseče uprl vanj. Še dvakrat me je moral uprašati, predno sem boječe snél raz glavo pokrivalo ter mu odgovoril, da se ga — bojim. A neznanec mi je ljubko stisnil rôki, položil mi na glavo pokrivalo in rekel mehko: „Ne boj se me, dečko, ne boj!“ Potem pa me je prijel za roko in me odvel po ulici nizdolu. Ne vem, kje sva hodila. Čez čas pa sva prišla v širno, svetlo dvorano. Sila gospôde je bilo ondi. Nekam tesno mi je bilo pri sreči, ko sem zrl po tistih ogledalih, preprogah in blestečih lestencih. A kmalu me je minila bojazen, saj takó prijaznivega gospoda še nisem videl nikdar, kakor je bil moj novi znanec. Dva krožnika najslajših slaščic je postavil pred-me, božal me v lice, povpraševal me po imeni, po starših, prigovarjal mi, naj se ga poslej ne bojim itd. Vso noč, ves naslednji dan, za vselej bi bil rad ostal pri dobrem gospodu. Niti rožlanje njegove dolge sablje me ni več strašilo, še celo nekam ponosen sem bil na tó, da sedí „gospod s sabljo“ ob moji strani. Oj, dobrí rajnki dedek, da bi bil prišel ti takrat v tisto svetlo dvorano ter me videl sedeti ob strani tako dobrega, ljubega vojaka, začudil bi se bil, tlesknil bi bil z rokama ter rekel: „De-tè šmènt, ta pa niso tak, kakor so bili ôni pod Napoljónom!“ — —

In kakó se mi je godilo po tem — bodete uprašali. I nù vedno bolje. Dobri gospod vojak me je privèl prav na stanovanje, stisnil mi pri vratih v rôko nekaj srebrnega, pobožal me ter — izginil po stopnicah. Oj, to so se čudili na stanovanji tovariši, ko sem jim pripovedoval dogodke ónega dné. Ne bili bi mi skoraj vsega verojeli, da jím nisem pokazal okrogle srebrnine in sladkih prepečencev, katere mi je nataknil dobri gospod vojak po žepih.

Še kaj često sva se srečala po onem dnevu z dobrim gospodom. Izpoznała sva se do dobrega. A žal, da se je on staral in jaz še-le doraščal. A vkljub temu sva postala iskrena prijatelja. Oj kolikrat sem ga od tedaj spremil na izprehod! A spremil sem ga vže tudi k večnemu počitku . . .

Jos. Volc.

Burnov Jernej.

Saj ni, da bi dejal, Bog vé kako veselo življenje v naši vasi, včasih se pa vender pripeti, da otrôk kar ni ugnati, tákó reč imajo, ker se veselé te ali one stvari. Pa jih domá lepo učé, naj ne bodo tako razposajeni, kadar so veseli, a ne koristi mnogo! No, le čujte, kako ravnajo.

„Črešnje, črešnje!“ ponuja sedaj poletenski čas po naši vasi dan na dan kak prodajalec, mogočno sedeč na vozu, svoje blago, okrog sebe pa ima naložene polne jerbaste črešnjej. „Črešnje, črešnje!“ kliče zopet, požene malo konja ter čaka kupcev.

„Mama, meni krajear!“ — „Oče, kupite mi črešnje!“ pa prosijo vže tačas po hišah otroci ter se bojé, da jim uide mož s črešnjami. Večkrat jih uslišijo roditelji — vselej pa tudi ne, pač vedó, zakaj nè — in tedaj jo uderó otroci s skledami ali slamniki in klobuki ter obsujejo prodajalca, da sam ne vé, komu bi prej nameril. Domóv gredé pa zobljejo črešnje in se smejejo, kolikor utegnejo pri takem opravilu. Pa pade mali Sklednikovi Reziki črešnja na tla, za katero je vže tako lepo odprla usta! To vam je veselje! Njen brat, ne da bi ji pobral črešnjo, začne jo brž oponašati, tovariši ga posnemajo, Rezika pa je najveselejša in še večkrat ponovi, kar se ji je bilo prvič ponesrečilo.

Toda kakor vsako zemeljsko veselje mine tudi to. Kadar dozoré sladke hruške in drugo sadje, ne spominja se noben otrok več črešnjej. Pač pa imajo naši otroci nekaj, kar morda nikjer drugje. Tam sredi vasi pri Burnovih gostuje njih ljubitelj in ljubljene — Burnov Jernej. „Burnov Jernej,“ „Burnov Jernej,“ izrekate neverojetno to vam do danes novo ime. — Jernej! Jernej! Vidite, za ves svet se skoro ne zmeni, samó otroke ima rad in pa svoje gosli. Ej, da ste kdaj čuli, kako mu pojó te stare njegove gosli! Le škoda, da ni vedno domá! Kar prime ga, pa se pokrije z malo čudno kučmo — veste, zeló velika je in umetelno zgubana — ogrne plašč, če je še bolj vroče, pozove svojega psa, natakne mu pod gobček malo skledico, da vanjo pobira krajearje, ter gre po svetu. Pa še to! Tudi palice nikoli ne pozabi domá Burnov Jernej. Potem pa gôde po sosednih vaséh in gôde, a kmalu je zopet domá.

„Samó po otrocih mi je dolg čas,“ pravi, kadar se vrne, potem pa prideró njegovi mali znanci in Jernej jím takòj zagode, da ga kar gledajo in poslušajo in si niti sopsti ne upajo. Nekaj časa mu teče lok po strunah, da bi človek mislil, vse bode pokončal, nato pa malo nagne glavo, obraz se mu nekoliko nasmeje, in takrat gôde tako sladko in milo, da ni povedati. Človeku se kar sree topi. Včasih pa še zapóje, — no lepše pa ne more biti, kakor ob takih prilikah. In koliko pesnij zna in kakšnih! Njemu ni nič, če mu kdo reče, naj zapóje o Turkih ali o Materi Božji ali o sv. Izidorji, ki je ovčice pasel in tako lepo žvižgal. Kar lok privzdigne na goslih, malo k višku pogleda, pa vže ima pravo.

Kadar pri tujih ljudeh dolgo igra, pa veli psu, naj gre prosit milodarov. Da bi vi vedeli in videli, kako ima naučenega psa! Pred vsakega človeka stopi ter mu pomoli skledico, pogleda ga in čaka, dokler ne dobi kaj malega. Samó pri naših domačih otrocih ne pobira nikoli, zakaj Burnov Jernej vé dobro, da bi bilo tako delo zamán. Saj nimajo denarja, in če bi ga tudi imeli, Jernej jím rad brez-

plačno gôde in bi niti ne vzel plačila od njih, če bi je mu tudi ponujali. Samó kadar je taka gnječa okrog njega, da se mora stiskati njegov pes prav ob njegovih kolenih, podraži nalašč svoje nebogate poslušalce ter zahteva nagrade. Pa menite, da kaj dobi? Kaj še! Psa začnó božati psa in — Jernej se jim smeje ter jim gôde od kraja. Toda nekaj mu pa vender dajó ti njegovi prijateljčki.

„Burnov Jernej sam kuha, saj ne bode nič dobro. Mama, dajte mi zanj lonček juhe in košček mesa,“ sprosila je našemu godcu ne samo jedenkrat Logarjeva Metka. Dečki pa so mu tudi vže često nanosili hlebčkov in drugih malenkostij. No, to je lepo! Saj moramo vedno usmiljeno ravnati z ubožčki.

Tak je toraj naš godec, Burnov Jernej. Samó to bi še morda radi izvedeli, kje se je naučil gosti. To pa ni tako lahko povedati, zakaj v naši vasi nihče ne vé, kje je Jernej domá ali kaj je bil poprej, predno se je naselil v naši vasi. Ugibljejo pač različne stvari, ali kdo nam pové, da ni bilo drugače?

Oni dan sta bila Lemežev Mihec in njegova sestra sama pri Jerneji. Mihec je stal prav blizu njega, bal se ga vže tako nič ni, pesen pa mu je bila všeč, kakor ne vem kaj, zato se je ojunačil ter poprašal:

„Jernej, kje ste se pa tako lepo naučili?“

„Ej, Mihec — nerad pripovedujem — raje godem.“ Samó toliko je odgovoril, potem pa so mu tako žalostno zapele gosli, kakor bi kdo jokal. Mihčeva sestra je povedala domá, kako na kratko sta se zmenila Jernej in Mihec. Oče in strije pa sta rekla tako, da je bil Burnov Jernej brž ko ne svoje dni imeniten mož, pa morda nesrečen, da sedaj še lastnega doma nima.

Bodi si temu kakor hoče; naši otroci ga imajo radi, on pa nje, in dal Bog, da bi Jernej še dolgo dolgo živel! Če pa umrje, preselil se bode izvestno v nebesa k tistim angeljčkom, ki najlepše godejo. Le pridni, pošteni in nedolžni bodite vsi, pa pridete tudi vi tjakaj; tam bode gôdba in petje, pravim vam, tam!

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barlè.)

XVII.

hooooo — — — vzkliknete. Še je živ! Mislili smo, da ga morda vže krije zelena ruša, dolgo ni bilo nobenega glasú o njem. Oprostite mladi prijatelji in prijateljice! Vi veste le, da se kruhek z zobmi je, drugih skrbij nimate. Malo v šolo, malo poskakati in poigrati se pred hišo, po vasi in po vrtu, to vam je vse. Vidite meni pa večkrat druga opravila ne dopusté, da se vam oglasim, da-si prav često mislim na vas. In tako je bilo tudi sedaj — toraj oprostite!

V moji vasici je vse po stari navadi. Hišice še ravno tako stojé, kakor so stale, novih palač ni, le tu pa tam se je kaj pokrpal in pobelilo, kakor vsakega leta. Nekoliko se jih je preselilo v boljšo večnost, nù, zato je pa zopet nekoliko razposajenih kričačev zagledalo beli svet, da nadomesté nas starejše. Vender o teh vam nečem danes pripovedovati, ker še ne zasluzijo, saj jok, s katerim kratijo skrbnim materam marsikatero noč, pač ni nikakeršna zasluga. Uboge matere, o njih pač dobro poje národná pesen:

Kol' ko krat sem ustajala,
Nažigala svetlo luč;
Tebe sinek povijala itd.

Nù, saj tudi mi nismo bili nič boljši. — —

Danes vas hočem raje soznaniti s svojo novo prijateljico, Horvatovo Katico. Dober otročiček je to, saj drugače bi tudi ne bila moja prijateljica, ker jaz ljubim le dobre otročiče. Velika ni, saj hodi še le v prvi razred in se je komaj začela zavedati, da je na svetu. Spoznala sva se prvič v šoli. Prav nič je ni skoraj videti iz klopi, kakor ono njeno okroglo glavico s kostanjevimi lasmi in pa z majhnimi svetlimi očesci, katera so vedno uprta učitelja, ker ona skrbno na vse pazi, kar se uči v šoli. Tako bi moralо paziti vsako dobro dete. Okolo ustnic se ji zibljе skoraj vedno sladek smehljaj, posebno, kadar zna odgovoriti, kar je bila vprašana. Boječa ni in ko sem jo vprašal, kako so se imenovali sv. trije kralji, zapela mi je kar óno národnó pesenco:

Mi smo tri kraljitarji
Iz treh dežel smo sem prišli
Gašper, Melhijor, Baltazar i. t. d.

In tako je pravo, dobro dete se ne sme nikoli ničesar batи in mora učitelju vselej veselo in brez strahu odgovoriti njegovemu vprašanju. Ko sem nekoč pripovedoval o velikem trpljenji našega Odrešenika, zaigrale so moji Katici v njenih črnih očescih kar svetle solzé. Res ima sirota daleč v šolo, odrasel človek potrebuje debelo uro in kaj li še ona, kateri se komaj pozna, kadar prestopi in vender ni nikoli manjkala v šoli, naj si je bila še tako grda pot. Samó kadar je bila bolna, takrat je ni bilo v šoli. Večkrat je bila vsa premočena, da se je kar tresla, ker pri nas ljudje nimajo dežnikov na izbiro, nego zavijejo se v rjuhu ali pa volneno suknjico — a vender je prišla. Tudi v cerkvi ne manjka niti pri maši, niti

popóludne pri krščanskem nauku in večernicah. Čaka me vedno pred mojim stovanjem, poda mi roko in greva lepo složno do cerkvenih vrat. Podaril sem ji tudi molitveno knjižico, malo počasi gre do sedaj še z branjem, a vender le gre in rada moli na njo ne le v cerkvi, nego tudi domá. Saj sem dejal, da je moja Katica dobro dete.

Katičini stariši so kmetovalci. Imoviti niso : hišica, kravica, dva volička in pa pridne roke, to je vse, kar imajo. Nè, saj je pa njena roditelja dobri Bog obdaroval z nečem drugim — z otročiči. Deset jih je, nič manje nego deset. Starejša hči se je vže omožila, starejši sin pase živinico, da je veselje, in tudi vže za koso zgrabi, če je potreba. Matijček hodi v šolo, Katica hodi v šolo, nù in za njima jih je še dolga vrsta vse manjših in manjših, kakor piščalke pri orgljah, ali pa sveče na žrtveniku. Najmanjši kriči in razgraja še v zibelki in mnogokrat se neče poprej umiriti, dokler ga ne vzame Katica v naročje. Pri njej je tiho in zaspi. Če ga pa hoče zopet položiti v zibelko, začne se stara godba, dobro vé, da ni več v naročji svoje dobre sestrice. Dobili so tega razposajenčka baš za božično darilce in jaz sem ga sam krstil in nazval Jankec.

Seveda, taka mlada, zdrava družinica tudi nekaj sné, to zna najbolje skrbna mati, a Katica tudi, katera mi je pripovedovala, da je treba po trikrat na dan precej dejati v lonec. In za kaj ne bi jedli, dokler so zdravi!

Zadnjič sem bil v svoji sobici in nekaj pisal. Bilo je predpóludne. Najedenkrat zaslišim zunaj korake bosih nog in nekdo rahlo potrka na vrata.

— „Svobodno!“ — oglasim se debelo. Vrata se odpró in v sobo stopi nekako ponosno moja Katica ter drži nekaj v roci. Namuzne se malo, pristopi meni in mi molče poda óno v rutici. Odvežem, in kaj je bilo? Troje lepih kokošjih jajec in pa štiri majhne, majhne hruščice-petrovače — ki zoré o Petrovem — seveda niso bile še zrele in bile so prvi sad, katerega sem letos videl.

„To vam pošlje moja mama,“ — raztolmači mi Katica, ko sem jo jaz začuden gledal. Poglej nù, poglej, kako dobro vé njena mati, da imam jaz polno gnezdo mladih rmenih kanarčkov, kateri tako radi jedó trdo kuhana jajca, s katerimi jih pita njihova mati.

— „Nù, Katica, ali mi hruškice pošlje tudi tvoja mati?“

Pogodil sem. Znal sem, da je hruškice pridejala Katičina ljubezen, odtrgala jih je sirotica od svojih ust, samó, da jih prinese meni. Odgovorila ni nič, nego skrila je svoj obrazek v rob svoje rutice.

Dobro dete!

Občuvaj te le dobri Bog, mila moja prijateljica, dobro in nedolžno kot si sedaj. Ni ti treba bogastva, saj siromaštvo tudi ni sramota, katerega diči čisto nepokvarjeno srce. In tako sree bodi tvoje, ne samó zdaj, nego ves čas tvojega življenja!

Bodite tudi vi otroci tako dobrí, kakor je moja Katica. —

Prej moliti!

Prej moliti, pôtlej jésti
Moraš, ljubo dete, ti,
Saj nobena jed ne tekne,
Če ji blagoslôva ni!

Blagoslov pa od Očeta
Iz nebes se nam delí,
Vse, kar koli zavžijemo,
Dobri Bog nam podelí.

Toraj dete ne pozábi
Pred jedjó Bogá nikdar,
Bog jedí nam blagoslávlja,
Vsaka jed Njegov je dar.

Ivan T.

Ob sklepu šolskega leta slovenske dekliške šole.

Gše dviga iz morjá valóv
Rmeno-bojna jutra zárja
Pozdravljač izzà vrhov
Na polji pridnega ratárja.

Budé iz tihega se sná
V grmovji mračnem cvetke zale,
Potóka valček pa šumljá
Nožic lehkotnih izpod skale.

Plavové skorjanec v sinji zrak
Ob rôsno-mladem jutru dnéva
Stvaritelju v zahvale znak
Jutránjo pésenco žgoléva.

Bučelic lehkocrilih roj
Po rôsnih cvetkah urno leta,
Da v zími rod ohrani svoj
Se mravelj skrbnih trudi četa. —

Tedàj, — kar grede, kar živí
Vzpoládnom jutru se raduje,
Vse dela pridno se potí:
Potrebne hrane preskrbuje.

Prisrčno hvalo pa Bogú
In Vam — izrékamo hvaležne
Za vse dobrote, kojih tú
Smo bili v letu tem deležne. —

Takó i nam v življenji čas:
Vzpoládno jutro nam je dano;
Veselja čas je to za nas,
A dela tudi — jutro rano.

Se v šoli tú učímo vèd,
Kakó je treba nam živéti,
Za zimsko dôbo pôznih let,
Kakó vže zdaj nam je skrbéti.

V življenja njivo kar sedàj
Vzpoládi sajenie sadímo,
Obilen sad dadó nam kdàj:
Za jésen in za pozno zímo.

Vzpoladli čas — je setve čas,
Otroška leta — setve leta,
Poznejši čas — je žetve čas; —
Le setev žetev nam obeta. —

Zatórej pridne čemo vse,
Poslušne in pobožne biti,
Učiti pridno vedno se
In skrbno v šolo sèm hodíti! —

dr. H. Z.

Ob koncu šolskega leta v „otroškem vrtcu.“

Končano, brateci in sestré
Končano nam je jedno leto;
Prehitro pač minulo je —
Se zdi, da komaj je začeto!

Minùl je že njim nam zlati čas,
Minulo skupno radovanje;
Življenje pusto zdaj za nas
Pričnè — življenje se vsakdanje.

Koliko krasnih ur in dnij
Smo tu, v otroškem vrtu, vžili;
Smo vžili dosti radosti,
Tu vedno smo veseli bili!

Zdaj tekali, zdaj skákali,
Zdaj igre lepe smo igrali;
Zdaj pevali — ne plákali —
Ves dan se skupno radovali. —

Takó igraje dan za dnem —
Smo jedno leto dovršili,
A mnogo navkov tudi v njem
Prav lepih smo si pridobili.

Zatò zahvala bodi vsem,
Ki vrt so ta nam oskrbeli
Za vse dobrote, ki smo v njem
V preteklem letu jih prejeli.

Ko drugo leto se pričnè,
V vrtec hočemo hoditi
Mi dečki in dekleta me
Domá in tukaj pridni biti.

dr. H. Z.

Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

Prizor iz žalobjega življenja.

(Spisal Jožko G. Planinec.)

Oče Žabar.
Mati Žaba.
Mali Paglavček.
Žabica, njegova sestra.

I.

Kraj: Tolmun v potoku konec vasí. — *Čas:* Vroé poleten popólu dne.

(Paglavček in žabica sedita na skalici, ki moli iz vode. Paglavček je ujel ravno veliko muho in jo slastno pohrustal.)

Paglavček: Oj to pa to! (Pogladi se po rejenem trebuščeku). To se prileže! Vidiš jo, sestrica tam-lè na oni bilki sedi še jedna prav lepa. Skoči za njo!

Žabica: Ne maram. Nisem prav nič lačna; saj smo še le pojuzinali.

Paglavček: Nič ne dé. Pečenka se prileže tudi še po južini. Bodem jo pa jaz. (Zažene se za muho, sedeče na bilki, a ta odleti še o pravem času. Ves moker se skobali Paglavček zopet na skalico.)

Žabica (se mu smeje): No, sedaj pa imaš pečenko. Daj, daj še meni košček!

Paglavček: O, nič ne dé. Sedaj imam vže tudi jaz dosti. Pojdi sestrica, greva tjà na breg! Tam-lè na oni grivi se prijetnejše sedi in jaz ti hočem povedati nekaj prav lepega. (Oba splavata na breg in sedeta v travo pod veliko kalužnico.)

Žabica: No sedaj pa le povej svoje skrivnosti.

Paglavček: Poglej, če ni očeta kje blizu.

Žabica: Sedaj ga ne bode. Saj veš, da gre po južini vselej malo spat. Le povej!

Paglavček (se mogočno razkorači): No, kje meniš, da sem bil sinoči?

Žabica: I kje neki. Domá v postelji, kakor jaz.

Paglavček: O nè! Le poslušaj! Izvestno si vže večkrat slišala, kako lepo pojó vsak večer tam v sosednjem tolmunu, kjer raste tako lepo bičevje. Tudi naš oče gre vsak večer po večerji tjà. Večkrat sem ga vže mislil prosi, naj vzeme še mene s sebój ali nisem se upal, ker vem, da bi mi ne dovolil. Včeraj pa sva se pomenila s sosedovim Skokcem, da greva na vsak način tudi midva tjà poslušat.

Žabica: Oj, ko bi to oče izvedel! Kolikokrat je nama vže povedal, da po noči ne smeva nikamor. In pa s tistim Skokcem hodiš, saj ima še repek!

Paglavček: Nič ne dé. Le poslušaj! Po večerji je zažgal oče tobak in šel k sosedu; midva z materjo pa spat. Jaz sem se potuhnil, kakor bi spal, a kmalu sem se zmuzal na tihem iz postelje in šel do te-lè skalice, kjer me je vže pričakoval Skokec. Prav tihom sva se splazila do sosedovega tolmuna in tam sva zlezla na neko suho vejo, ki je molela iz vode. Seveda sva se morala skrivati, da naju ni zapazil oče.

Žabica: Oh, oh! Mene je kar strah. Oh, zakaj ne slušaš očeta! Ko bi se ti kaj hudega pripetilo!

Paglavček: Kaj se mi bode neki hudega pripetilo? Le čuj dalje! Pri tolmunu je bilo vže vse polno možakov; tudi naš oče je bil mej njimi. Vsi so sedeli ob bregu, kadili tobak in se pogovarjali. Za nekaj časa pa so se pripravili za petje. Najprvo se je oglasil jeden in zapel prav debelo: „Kaj bi jele, kaj, kaj?“ Veš, kdo je bil to? Vem, da ne uganeš!

Žabica: Bajè naš strije iz one velike luže tam na polji?

Paglavček (se smeje): Ni res! Veš, kdo? Naš oče in nihče drug. Prav tako lé je zapel, dobro sem si zapomnil (napihne se kar more in zapòje s svojim najdebeljšim glasom): „Kaj bi jele, kaj, kaj?“ Nato pa odpoje Skokcev oče: „Grah bi jele grah bi jele, grah, grah!“ Takój potem se pa oglasi strije iz luže: „grrrah, grrrah!“ Sedaj pa so pričeli vsi peti: „Le ga, le ga, le ga, le ga!“ Oh, to je bilo lepó! Še midva s Skokcem sva pela, samo bolj po tihem. Jaz bi bil poslušal vso noč, ko bi se ne bal očeta, tako pa sva se tiko zmuzala s Skokcem in odšla domóv. Če bom le mogel, šla bova zvečer s Skokcem zopet poslušat.

Žabica: Oh, da bi le oče neizvedel! To bodeš tepen, ker ga ne slušaš!

Paglavček: Tiho zdaj! Zdi se mi, da je naju mati klicala. Pojdiva domóv!

II.

Zvečer.

(Vsa žabja družina sedi pri večerji v žabjej hiši in slastno obira debele mušice, katere so popludne nalovili.)

Oče Žabar (se odkašlja, nabaše si tobaka in ga prižgè): Sedaj pa le spat otroka; čas je vže. Jaz grem malo k sosedu pogledat. In ti fantè (k Paglavčku) le glej, da mi ne greš nikamor sedaj zvečer. Ravno včeraj mi je priposedoval sosed, da je videl veliko čapljo, ki se potika tu okoli. To je jako opasen sovražnik in lahko bi se ti pripetila kaka nesreča. Le lepo domá ostanite!

(Oče otide; mati, Paglavček in Žabica pa se spravijo spat. A Paglavčku ni mar očetovega svarila, kmalu se tiho izmuza iz posteljice in plava počasi proti skalici, kjer ga vže pričakuje sošedov Skokec. Tiho se odpravita k sosednjemu tolmuunu in zopet zlezeta na óno suho vejo, kakor včeraj. Na bregu je vže zbrano polno sosedov in kmalu se začne veselo petje. Skokec in Paglavček vsa zamaknena poslušata. Zdajci pa pevijo utihnejo in kakor bi trenil poskačejo v vodo. Skokec in Paglavček začudena gledata, kaj se je prigodilo. Zdaj Skokec neznansko zakriči in ko se Paglavček ozrè, zagleda velikansko žival na dolgih rdečih nogah, ki je ravno pograbiла Skokca s svojim dolgim kljunom. Skokca je kar nestalo in grozoviti sovražnik se baš pripravlja, da bi zagrabil tudi Paglavčka s svojim dolgim kljunom. Ali zdaj obide Paglavčka tak strah, da se na vso moč zakadi z glavo naprej v vodo in se pri tem skoku tako udari ob glavo, da se mu kar stemí pred očmi. Še le zjutraj se zbudi domá z obezano glavo, ki ga boli na vse pretege. Kar spomniti se ne more, kaj se je zgodilo sinoči. Nato vstopi mati Žaba s skledico tečne mušje juhe in reče: No, to je dobro, da si se prebudil. Oj, ti neposlušni otrok, ti! Malo je manjkalo in tudi pri nas bi bila taka žalost, kakor je pri sosedovih. Kaj me takó gledaš? Saj menda vender veš, da je Skokca sinoči pojedla čaplja, saj bi tudi tebe bila skoraj. Dobro, da si še o pravem času padel v vodo; vsega krvavega te je prinesel po noči oče domov. Vidiš, kolikokrat smo ti vže rekli):

Kdor ne uboga, tepe ga nadloga.

Poštena deklica.

Mati je poslala Katarinko v mesto, da bi prodala nekoliko jajec. Katarinka je jajca dobro prodala, zavila denarje v ruto in se vrnila domov. Ko je bila vže blizu vasi in hotela denarje prešteti, — ni bilo rute ne denarja nikjer. Vse to je nekje na potu izgubila. Kako naj grè zdaj domov k materi? Mati jo bode kaznovala zavoljo njene nebrižnosti. Kaj naj stori uboga Katarinka? Ne preostaje ji drugega, nego vrniti se v mesto in poiskati izgubljene stvari. Po vsem potu je iskala rute, jokala se in prosila Boga, da bi se je usmilil, ali — vse je bilo zamán.

Zdajci ugleda lepo oblečenega gospoda, jezdečega na konji. Gospod videč objokano deklico, vpraša jo, zakaj se joka. Katarinka mu vse izpové. Gospod ji reče: „Ne jokaj se, ljuba moja! Jaz sem našel twojo ruto, nà tukaj jo imaš.“ To rekši, pomoli ji lepo svileno ruto. Katarinka pogleda ruto in reče: „Nè, nè, gospod, to ni moja ruta, odkod bi jaz imela tako draga ruto? Moja je bila ubožna in raztrgana, komaj kakih deset krajarjev vredna. Tudi bi se ne jokala po rutu, ako bi ne bilo v nji zavito nekoliko denarja, ki sem ga izkupila za prodana jajca. Te denarje bi moja mati zeló potrebovala, da si kupi kruha.“ — „Ej, ako je stvar taka,“ reče gospod, „nà, tukaj imaš tudi denar, ki je bil zavit v ruto, nehoté sem odvil ruto in našel denar v nji.“ To rekši, pomoli ji cekin. Sirota Katarinka se zdaj še huje zajoče, ker vidi, da to ni njena ruta niti njen denar. Ali dobrí gospod govori dalje: „Če to tudi ni twoj denar, vender ga vzemi, ker si ga zaslúžila s svojim poštenjem.“ Takó govoreč, podá ji tudi njeno ubožno ruto z denarji, katero je bil res našel na cesti in reče: „Če bi ti ne bila takó poštena deklica kakor si, in bi se bila lagala, da sta ona ruta in denar, kateri sem ti bil

poprej ponujal, tvoja, ne dobila bi zdaj ne tega ne ónega, a zdaj imaš to vse, ker si tako dobra in poštena. Glej, da ostaneš vedno tak!“

Veselo hiti Katarinka domov. Domá ízgové materi vse, kaj se ji je na potu pripetilo in kako lep dar je dobila od nepoznanega gospoda. Mati pritisne hčerko na prsi in jo prisrčno poljubi.

(*Hrvatski napisal Gruber.*)

Ščinkovec.

Navadni ščinkovec je ptica pevka vrabčeve velikosti. Ta ptica je jako prijetna živalica. Prirodopisci razvrstujejo ščinkovce v 116 vrst. Pri nas jih navadno poznamo 10 vrst, recimo: navadni ščinkovec, konopljenka, zelenec, kanarček, lišček, krivokljun, dlesk, kalin, čiček in vrabee. —

Ščinkovec živi po vsej Evropi, rekši od vzhodnega morja do Gibraltarja in še celo na afrikskem obrežji ga najdemo. Samec ima rjavkasto perje posebno na prsih z rdečim pomešano. Kljun ima močan in stožast, rep viličast. Peroti ste pri sameu črni z belimi in rmenimi progami. Rjav kljun, ki postane v vzpomladivi višnjav, močan je takó, da ž njim lehko do krvi okrea. Samica je bledejše barve.

Ščinkovci se v jeseni v velikih tolpah od nas preselé, a vender jih mnogo tudi pri nas prezimuje ter pridejo ob hudi zimi z vrabci vred blizu hiš in na dvorišča, da si poiščejo hrane. Takrat ne pojó.

Ščinkovec je izvrsten pevec. Njegovo petje primerjamo slavecu; vender ne pojó vsi ščinkovci jednak. Navadni ščinkovec pôje tako-le: „Čin, čin, čin na griču.“ Njegov glas je močan in občudovalne čistosti ter zeló doneč. Glas večkrat preminjava. Jezeč se izraža svoja čutila s priprostim in izbranim glasom: v strahu tožeč in vedno ponavlajoč, v veselji živo in vztrajno. Jako dobro napreduje mlad ščinkovec, ako ga denemo v kletko poleg kanarčka ali slaveca. —

Ščinkovec je oznanjevalec vesele vzpomladi. Kadar ga slišimo, lehko veselo vzkliknemo: „Vzpomlad je vže tukaj!“ Navadno vže poje v drugi polovici februarja meseca.

Ščinkovec si zgradí z lasmi, perjem, mahom itd. močno gnezdice, katero tako obzida, da je najmočnejši veter ne more vzeti in tudi največja ploha ne more uničiti. Vrhu tega oplete in obleče svoje gnezdice v mah, ki raste po ónem drevesu, na katerem si je napravil gnezdo. Zaradi tega ostane gnezdo skoraj nevidno in najbolje oko je komaj zapazi, ker je podobno mahovi krogli, ki ima na vrhu luknjo.

Samica znese 5 do 6 rdečkasto-rjavih-črnikastih jajček. Samec skrbi za hrano in stoji vedno na straži. Stara donašata pridno mladičem različnih mrčesov. Zavoljo tegá je ščinkovec zeló koristna ptica. Ščinkovcu dajejo v sužnjesti konoplje in repnega semena; v prostosti pa so mu v živež razven mrčesov tudi različna semena.

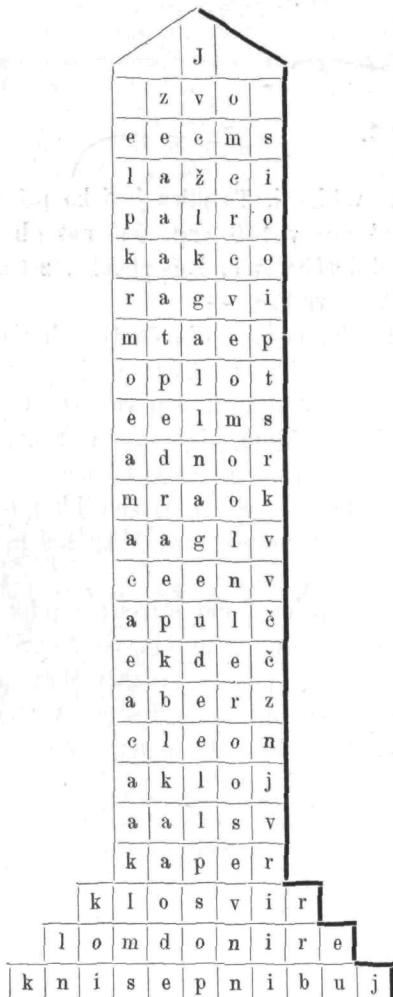
Anton Leban.

Listje in cvetje.

Obelisk.

(Priobčil Fr. Staufer.)

Zamenjajte črke v posamičnih obeliskovih vrstah takó, da dobite v prvi vrsti soglasnik, v vseh drugih vrstah pa po jedno besedo. — Črke v srednji, naopici vrsti, ako je čitate od zgoraj niz dolu, povedó ime, priimek in stan iskrenega domoljuba in pisatelja slovenskega.

V zadnjih treh vrstah pa zamenjajte črke takó, da dobite njegov značaj, s katerim se je odlikoval, do zadnjega trenotka svojega življenja.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Nove knjige in listi.

* Knjižnica družbe sv. Cirila in Metoda. IX. zvezek. Ljubezen do mamice. Povest za mladino. Spisal Josip Matéjev. V Ljubljani. Tisk J. Blaznikovih naslednikov. 1893. 8° 74 str. (Cena vezanemu izvodu 25 kr.) — To je najnovejša knjižica, s katero se je zopet naša šolarska knjižnica pomnožila. Zgoraj omenjena povest je pisana v pravilnem in gladkem jeziku in je tako mična in blažilna za našo slovensko mladino, da jo z dobro vestjo priporočamo starišem in vsem prijateljem naše mladine. Naj bi se knjižica prav obilo razširila povsod, koder koli se govorí naš mili slovenski jezik, in izpodbjala našo mladino k postenemu in bogoljubnemu življenju. — ē.

Rešitev rebusa v 7. „Vrtčevem“ listu:

Ne podvzemi ničesar, predno nisi nasledkov in konca svoje namere dobro pretehtal.

Prav so ga rešili: Gg. Francè Staufer, učitelj pri sv. Katarini (Štir.); Jernej Černko, učitelj v St. Jurij v slov. gor. (Štir.); Ivan Rodič, učitelj v St. Jurij pod Kumom; Janez Tomažič, učitelj v Tinji (Štir.); Peter Kresnik, učit. na Gorici (Štir.); Matej Vurnik, org. v Mekinah; Val. Pogačnik, e. k. pisar, Jos. Kumer in Ignacij Novak, e. kr. rudarja v Idriji; Hen. Robinsak, Karl Somandl, in Alojzij Kranner v Radgoni (Štir.); Fran Gruden, posest. v Spod. Retji pri Laščah; Francè Peternel v Novakih (Prim.); Rad. Rabuza in Borosl. Hliš, dijaka v Celji; J. Blažek in G. Simola, dijaka v Rudolfovem; A. Blažek, dijak v Krškem; Tonček Šlamberger, uč. v Ljutomeru (Štir.). Ana Vurnik, org. soproga v Mekinah; Katarina Maruško v Stavenšincih pri Radgoni in Antonija Breznik pri sv. Petru pri Radgoni.

Listnica. Gosp. J. N. P. v C.: Nekaj Vaših poslanih narodnih pripovedek bomo priobčili, kadar nam bude prostor pripuščal. Za ta list ni bilo mogoče. — Fr. P. v N.: Na go sposoda Josipa Cimpermana dobili smo precejšno število obeliskov in drugih jednakih nalog; zatorej oprostite, da nam ni mogoče vseh objaviti. — Ivan P. v R.: Vaše basni pridejo na vrsto. — Modest v B.: Vaši poslednji pesenici zdé se nam nekoliko previsoki za naš list; ževeli bi otročjem duhu primernejših. Naš pozdrav! — Janko Z. v Lj.: Vaš umotvor „Planinskim cvetкам“ še ni dosti dovršen, zatorej ni še za javnost. — J. P. v V.: Prihodno „Vrtčovo“ število obustavimo vsem, kateri nam naročnine še niso poslali in mej temi ste tudi Vi.

„Vrtčec“ izhaja 1. dné vsacega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravnštvo „Vrtčeve“, mestni trg, štev. 23, v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik **Ivan Tomšič**. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.